BORMLA

Poeżija ta' ĠUŻE' CHETCUTI

Niftakrek fl-aħjar tiegħek. Kont tarbija
meta, bent ċkejkna, rbatt ħajti ma' ħajtek,
u kbirt fi ħdanek. Bħal żagħżugħ li jqimek
imħabbti w qalbi tajtek.

Meta minn wara s-swar li jħaddnu lilek
kont nilmaħ, f'żifna ta' djamanti jibbru,
ix-xemx qed tfiġġ, u fuq id-djar u t-toroq
id-dawl jixterdu w jikbru,

kont nifraħ u nitgħaxxaq b'dak is-seħer,
b'dak il-ġmiel tal-ħolqien, tistħajlu nieżel
mis-sema għal fuqek biex jimlik bil-ħeġġa
u tqum, bħal ħaddiem bieżel,

ħa tmidd għonqok għax-xogħol. Tibda minn kmieni
tismagħha ġejja, l-għajta tal-bejjiegħa:
tgeġwiġ ta' kliem u agħa; bibien u twieqi
jitberrħu dik is-siegħa.

It-toroq li ħin qabel kienu ħiemda,
mistura f'raqda ta' mistrieħ u skiet,
bħalkieku l-mewt ġo dik is-saltna mdallma
ma' kullimkien għaddiet,

stenbħu mad-daqq tal-qniepen li f'leħenhom
tinħass is-sejħa għat-talb u għall-quddies:
u, jsabbtu l-bieb urajhom, lejn il-knisja
tilmaħhom sejra n-nies.

Minn erba' ħaràt bogħod tismagħha l-għajta
ta' bejjiegħ il-ħalib li jdur bieb bieb,
ibegħlek b'kemm trid int, u bik iqarraq
ma għandu ebda ħsieb.

Minn daru joħroġ il-ħaddiem biex jaqla'
bl-għaraq ta' ġbinu l-ħobża ta' kuljum,
jaħdem bla heda, jħabrek, jagħnet, jishar
sa jara x-xogħol mitmum.

Aktar ma jgħaddi l-ħin aktar il-ħajja
tikber fil-ħamba, l-bejgħ u x-xiri tagħha:
belt ta' tfuliti, hekk niftakrek jiena
mimlija b'riżq u saħħa.

Il-lum tbiddilt. Kull fejn il-ħarsa ndawwar
ma nsibx ħlief ħerba, u tiġrif u ħsara,
toroq u wisat sħaħ mill-qiegħ maħsuda:
dan, dan li kelli nara

minn dawk id-djar li taħt id-dawl tal-qamar
kienu joħolmu l-hena ta' l-imħabba;
jien kont nistħajjel dik il-għaxqa w seħer
ebda maħluq ma jtabba'.

'Ma kif għaddiet minn fuqek l-id tal-qerda,
u kull fejn misset għamlet frak u tħin,
id-djar tal-foqra ħalltet ma' tal-għonja
w ġarrfithom fuq xulxin.

U taħt dak it-tiġrif, taħt dik il-ħerba,
ħerba li tbikki w li ma ninsew qatt,
xtered id-demm ta' wliedek mingħajr ħtija,
w int imweġġgħa għajjatt,

għajjatt bħal gilpa mgħaddba b'qilla kbira,
għajjatt bħal tigra għat-telfa taż-żgħar tagħha,
w għalkemm b'sidrek miġruħ, fl-aqwa tal-ġlieda
urejt kull ħila w saħħa.

Aktarx f'dak it-tiġrif jinsab imnaqqax
it-tmiem ta' ġrajja ta' xi tnejn li nħabbu,
li raw fil-ħajja triq ta' ward u żahar
u ħolmu li se' jrabbu

familja mqaddsa f'dar minn Alla mbierka,
'ma sabu, mxejna, ħin bla waqt, tamithom,
u mgħaffġa l-oħla xewqa w l-akbar rieda
li twaħħdu ma' ħajjithom.

Jien naħseb li hemmhekk ukoll indifnet
ħesrem il-ħajja ta' xi omm żagħżugħa,
fl-aħħar tgħanniqa bintha mqabbda magħha,
mejta, bla lewn, sabuha.

U jien niftakar—qed narahom quddiemi?—
f'żgħażagħ fuq tagħhom, imkabbrin, imħeġġa.
Fejn marru l-lum? X'sar minnhom? F'leħħa għibu
kif, ħin bla waqt, tgħib vleġġa.

Imm'huma ma mitux, għaliex isimhom
jibqa' ħaj fostna, mogħni bl-ogħna ġieħ,
demmhom hu dan id-demm li jiġri f'qalbna
w li aħna ngħożżu sħiħ.

Meta fuq Malta—u fuq id-dinja kollha—
jisbaħ il-jum tar-rebħ u tal-ħelsien,
fil-ħaqq li jsir, qlubithom żgur titqiegħed
fil-keffa tal-miżien.

Belt ta' twelidi, l-lum imġarrfa, mfarrka,
jien ma nsejtekx. Is-snin li qattajt fik
fi ħsiebi qed jilmaw bħall-kwiekeb ħiemda
fis-sema li jħennik.

Għandi ġo ruħi xewqa waħda kbira,
narak fuq tiegħek tqum mill-ġdid ferrieħa,
u x-Xemx tas-Sliem li tfeġġ mis-sħab tal-gwerra
trodd fik ħajja sabiħa.

8 - xii - 43.